

BOSNIA AND HERZEGOVINA
Ministry of Communication and Transport
Directorate of Civil Aviation

Događaj:	Kretanje vozila po manevarskim površinama bez ikakve najave i komunikacije sa tornjem
Datum, vrijeme i mjesto događaja:	25.05.2017. godine, 09:30 UTC, aerodrom
Učesnici u događaju i njihovo stanje:	- Vozilo
Opis događaja:	Dana 25.05.2017. godine, oko 09:30 UTC, uočeno vozilo (kamion) kako se kreće po rulnicama, te skreće na stajanku. Vozilo prethodno nije tražilo dozvolu od tornja, niti je na neki drugi način bilo najavljeno. Pozvan Operativni centar aerodroma da se ustanovi ko se kreće po manevarskim površinama bez dozvole, rečeno je da su radnici koji su radili na sanaciji aerodromske ograde.
Opis postupaka učesnika u događaju:	
Okolnosti pod kojima se događaj desio:	

<p>Preduzete mjere:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vazduhoplovni subjekt s kojim je događaj u vezi; 2. Organizacione jedinice BHDCA. 	<p>1. Tokom istrage zaključeno je sledeće:</p> <p>-U prvom kontaktu s Operativnim centrom saobraćaja kontrolor letenja nije dobio tačnu informaciju o kojem se vozilu radi, budući da o njemu nisu ništa znali ni radnici Operativnog centra aerodroma</p> <p>.</p> <p>-U drugom kontaktu s Operativnim centrom aerodroma kontrolor, koji je uslijedio nedugo nakon inicijalnog poziva, kontrolor je dobio informaciju da se radi o radnicima koji su radili na popravci ograde.</p> <p>-Uočeno vozilo nije bilo opremljeno dvostranom radio vezom G-G za vezu sa kontrolom letenja i nije imalo upaljeno rotaciono svjetlo ili 4 žmigavca ili je pratilo tako opremljeno vozilo čime je došlo do nepoštovanja "Sporazuma o koordinaciji između BHANSA/JPAKL i aerodroma". Dalje, prema gore navedenom sporazumu "Sva vozila moraju ulaziti, odnosno, napuštati prostor nadležnosti kontrole letenja na unaprijed definisanim ulazno/izlaznim tačkama (platforme, pozicije za čekanje na prometnicama ili na stazama za vožnju). Kontrola letenja mora odobriti svaki ulazak u prostor nadležnosti kontrole letenja, a mora se javiti i svako napuštanje prostora nadležnosti kontrole letenja" što uočeno vozilo nije učinilo.</p> <p>-U "Sporazumu o koordinaciji između BHANSA/JPAKL i aerodroma" navedeno je "Operativni centar aerodroma je dužan prethodno informisati kontrolu letenja načelno dva radna dana prije početka radova (prirodu radova, na kojem dijelu/kojoj površini, kojim pravcem kretanja će radnici i sredstva/oprema dolaziti i odlaziti, načelno vrijeme trajanja radova – početak i očekivani završetak, način komunikacije/upozoravanja i ko je odgovorna osoba/osoba za kontakt iz sastava osoblja aerodroma tokom radova) osim ako su radovi vanredne prirode kad se vrši ad-hoc koordinacija".</p> <p>2. Stručna lica SMD-a su izvršila analizu ovog događaja.</p>
<p>Indeks procjene rizika i razlog: (Vidjeti Prilog 2, 3. i 6 ovog Uputstva)</p>	<p>E3 prema ESARR-u 2, 4E prema ICAO-u</p> <p>Ovaj događaj nije uticao na bezbjedno odvijanje vazdušne plovidbe (safety). Što se frekvencije tiče dešava se povremeno.</p>

<p>Prijedlog mjera prevencije: (Bezbjednosne preporuke)</p>	<p>Uputiti dopis aerodromu i Graničnoj policiji BiH, kako bi ih informisali o navedenim događajima.</p> <p>Potrebno je da predstavnik BHANSA-e na "Komitetu sigurnosti aerodroma" upozna članove istog o navedenom događaju, kako bi aerodrom i Granična policija mogli preduzeti odgovarajuće mjere kako ne bi došlo do ugrožavanja bezbjednosti letenja na istom.</p> <p>Potrebno je preispitati, te po potrebi ažurirati "Sporazum o koordinaciji između BHANSA/JPAKL i aerodroma".</p>
<p>Prijedlog drugih mjera:</p>	
<p>Da li je potrebno dalje ispitivanje događaja: DA/NE (dati obrazloženje)</p>	
<p>Potpis imenovanog lica koje je radilo na obradi i analizi događaja i datum: (Ako na obradi i analizi radi više imenovanih lica)</p>	<p>Ilija Savatić,</p>
<p>Potpis rukovodioca Odjeljenja i datum:</p>	<p>Enes Mujezinović,</p>